

REGIONALNA IZBA OBRACHUNKOWA W OPOLU

45 - 052 OPOLE
ul. Oleska 19a

Tel. centr.: 77 453 – 86 – 36
77 443 – 18 – 70
Fax: 77 453 – 73 – 68
e-mail: rio@rio.opole.pl
www.rio.opole.pl

Opole, 28 marca 2019 r.

NA.III-0221-5/2019

Wysłano dnia 28. 03. 2019

Pan
Artur Rolka
Burmistrz Paczkowa

Działając na podstawie art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 r. o regionalnych izbach obrachunkowych (t.j. Dz.U. z 2016 r., poz. 561 ze zm.), w odpowiedzi na pismo z dnia 20 lutego 2019 r. dotyczące pytania, czy w podanych w piśmie okolicznościach Gmina Paczków powinna dochodzić od spółki Energa-Obrót S.A z/s w Gdańsku kar umownych w kwocie łącznej 2 506 520 zł na drodze sądowej, uprzejmie wyjaśniam i informuję, co następuje.

Wstępnie wskazać należy, że zgodnie z art. 13 pkt 11 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, regionalne izby obrachunkowe udzielają wyjaśnień w sprawach dotyczących stosowania przepisów o finansach publicznych na wystąpienia podmiotów wymienionych w art. 1 ust. 2 tejże ustawy, jednakże wniosek nie może dotyczyć prośby o wskazanie sposobu rozwiązania konkretnej i indywidualnej sprawy.

Niezależnie od powyższego wyjaśniam co następuje.

Stosownie do art. 44 ust. 4 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (t.j. Dz.U. z 2017 poz. 2077 ze zm.), jednostki sektora finansów publicznych zawierają umowy, których przedmiotem są usługi, dostawy lub roboty

budowlane, na zasadach określonych w przepisach o zamówieniach publicznych, o ile odrębne przepisy nie stanowią inaczej.

Jak wynika z art. 42 ust. 5 ustawy o finansach publicznych, jednostki sektora finansów publicznych są zobowiązane do ustalania przypadających im należności pieniężnych – w tym mających charakter cywilnoprawny – oraz terminowego podejmowania w stosunku do zobowiązanych czynności zmierzających do wykonania zobowiązania. W omawianej sprawie istotne znaczenie ma również art. 254 pkt 1 powołanej ustawy o finansach publicznych. Wskazano w nim, że w toku wykonywania budżetu jednostki samorządu terytorialnego obowiązują zasady gospodarki finansowej polegające na: ustalaniu, pobieraniu i odprowadzaniu dochodów budżetu jednostki samorządu terytorialnego na zasadach i w terminach wynikających z obowiązujących przepisów.

Natomiast zgodnie z art. 484 § 1 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1025 ze zm.), dalej k.c., w razie niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania kara umowna należy się wierzycielowi w zastrzeżonej na ten wypadek wysokości bez względu na wysokość poniesionej szkody. Z kolei z art. 484 § 2 k.c. wynika, że jeżeli zobowiązanie zostało w znacznej części wykonane, dłużnik może żądać zmniejszenia kary umownej; to samo dotyczy wypadku, gdy kara umowna jest rażąco wygórowana.

W tym miejscu przywołać należy art. 54a ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym:

1. Jednostka sektora finansów publicznych może zawrzeć ugodę w sprawie spornej należności cywilnoprawnej w przypadku dokonania oceny, że skutki ugody są dla tej jednostki lub odpowiednio Skarbu Państwa albo budżetu jednostki samorządu terytorialnego korzystniejsze niż prawdopodobny wynik postępowania sądowego albo arbitrażowego.

2. Ocena skutków ugody nastąpi, w formie pisemnej, z uwzględnieniem okoliczności sprawy, w szczególności zasadności spornych żądań, możliwości ich zaspokojenia i przewidywanego czasu trwania oraz kosztów postępowania sądowego albo arbitrażowego.

Z powołanego przepisu wynika, że zawarcie takiej ugody wymaga od Gminy przeprowadzenia pisemnej oceny, czy skutki takiej ugody będą korzystniejsze niż prawdopodobny wynik postępowania sądowego lub arbitrażowego. Ocena taka musi być przeprowadzona z uwzględnieniem okoliczności konkretnej sprawy, w

szczegółności zasadności spornych żądań, możliwości ich zaspokojenia i przewidywanego czasu trwania oraz kosztów postępowania sądowego.

Zdaniem tutejszej Izby, mając na względzie art. 50 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 506), do wyłącznej oceny jednostki samorządu terytorialnego należy kwestia ustalenia okoliczności warunkujących możliwość zastosowania art. 54a ustawy o finansach publicznych oraz dochodzenia roszczeń na drodze sądowej.

Przedstawiając powyższe należy zaznaczyć, że wyjaśnienia Regionalnej Izby Obrachunkowej w Opolu nie stanowią wiążącej wykładni prawa.

PREZES

Jan Antoni Uksik

